

ЛІСИЙ Альберт (Іван) (11. 02. 1935, Буенос-Айрес — 30. 12. 2009, м. Лозанна, Швейцарія) — скрипаль, диригент, педагог, композитор, музично-громадський діяч. Походив із родини укр. емігрантів. Лауреат Держ. скрипк. конкурсу (Буенос-Айрес, 1950), Міжнар. конкурсу скрипалів ім. королеви Єлизавети (Брюссель, 1955; обидва — 1-а премія), Міжнар. пед. премії Страдіварі (США, 2006). Гру на скрипці опановував у батька, згодом — у Л. Шпіллера в Буенос-Айресі (дебютував 1944, виконав концерт Н. Паганіні). Навч. у Лондоні та м. Ґштаад (Швейцарія) в І. Менухіна, який подарував Л. скрипку роботи Дж. Ґварнері (1647), познайомив з відомими музикантами — Б. Бріттен, Н. Буланже, П. Казальсом, Ґ. Кассадом. Як соліст Л. грав під керівництвом А. Болта, П. Булеза, К. Дейвіса, І. Маркевича із симф. оркестрами США, Великої Британії, філармон. оркестрами Нью-Йорка, Лондона, Рима,

Амстердама. Брав участь у гол. європ. фестивалях. Засн. ансамблів камер. музики — «Camerata Bariloche» (1967, Буенос-Айрес), «Камерата А. Лисого» (1971, м. Ґштаад), у складі якої грали А. Війтович, А. Коміссарова, О. Каськів (під час стажування в Академії). У репертуарі Л. (як скрипаля і диригента) — класична і романтична скрипк. музика. 1977–2009 — засн., дир. та худож. кер. Міжнар. муз. академії І. Менухіна у Ґштааді, де стажувалися багато укр. молодих музикантів, зокрема А. Бурко, Ґ. Сафонов і О. Строган. Володів віртуоз. технікою. Автор муз. творів, серед яких — Варіації на тему А. Кореллі, де використано мелодію пісні «Рече та стогне Дніпр широкий» Т. Шевченка. Гастролював у США (1958 у Нью-Йорку з Р. Савицьким-молодшим), Канаді, країнах, що утворилися після розпаду СРСР, Китаї, Японії, в Україні: з «Камератою А. Лисого» (1994, Київ) та як соліст (2002, Львів) з камер. оркестром «Віртуози Львова» під керівництвом Ю. Луціва. 2009 в Аргентині до 75-річчя Л. випущено ювіл. імен. концерт і марку з його портретом, у Ґштааді видано мемор. кн. «Alberto Lysy» (2010).

Рекомендована література

1. Гузар В. Концерт А. Лисого в Парижі // УС. 1974, 9 черв.;
2. Бризгун-Соколик О. Відбудеться цікавий концерт // Новий шлях. 1987, 9 трав.;
3. Менухин І. Странствия. Москва, 2008;
4. Лисий С. Найцікавіше у колекції. І в серці // Вільне життя. 2010, 1 груд.;
5. Його ж. «Я – Альберто-Іван, українець» // Там само. 2014, 7 лют.

І. М. Сікорська

Бібліографічний опис:

Лисий Альберт / І. М. Сікорська // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-54920>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).